

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/201/2010
Identifikačné číslo spisu:	7009200012
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:7009200012.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Z., bytom Ulica S., proti žalovanému Obvodnému úradu v Žiline, so sídlom Janka Kráľa 4, Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia - rozkazu žalovaného č. 09/03694/794-3/2Hri zo dňa 17. júna 2009 a oznámenia o začatí výkonu rozhodnutia č. j. 2011/04717/ObÚ-OVVS/6TR zo dňa 04. apríla 2011, o žiadosti žalobkyne o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov, takto jednomyselne a o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 07. februára 2012, č. k. 20S/41/2011-43, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zo 07. februára 2012, č. k. 20S/41/2011-43 p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Žalobou z 02. mája 2011 podanou na Krajský súd v Žiline sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia rozkazu žalovaného č. 09/03694/794-3/2Hri zo dňa 17. júna 2009, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu a bola jej uložená pokuta vo výške 16 eur a oznámenia o začatí výkonu rozhodnutia č. j. 2011/04717/ObÚ-OVVS/6TR zo dňa 04. apríla 2011. Už v samotnom návrhu požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov, ako aj o ustanovenie zástupcu z radov advokátov poukazujúc na svoje osobné a majetkové pomery, pretože je osamelou žijúca dôchodkyňa bez iných príjmov.

Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým uznesením po prešetroaní pomerov žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal a jej žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov zamietol. Rozhodol tak podľa § 138 ods. 1 a § 30 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), keď posúdiac najmä druhú podmienku pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov dospel k záveru, že vzhľadom na obsah žaloby a rozhodnutia správnych orgánov, ktoré môžu byť predmetom preskúmania súdom v zmysle § 244 ods. 2, § 247 ods. 1 a 2, u žalobkyne ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Keďže žalobkyni nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, ďalej v konaní pri posudzovaní žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov chýbal podklad pre postup súdu podľa § 30 OSP, a teda nebolo možné žalobkyňu so žiadosťou odkázať na Centrum právnej pomoci.

Proti tomuto uzneseniu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že Krajskému súdu v Žiline nie je známe, o čo v skutočnosti ide, opísala podrobne priestupkové konanie a na výzvu krajského súdu uznesením z 28. marca 2012, č. k. 20S/41/2011-57, aby odstránila vady odvolania uviedla, že býva v rodinnom dome a opätovne sa zaoberala svojím sporom s manželmi Z..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) vychádzajúc z obsahu súdneho spisu, zohľadniac všetky doteraz známe okolnosti prípadu ako aj pomery žalobkyne mal za to, že u žalobkyne nie sú splnené zákonné predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, a tým ani pre odkázanie na Centrum právnej pomoci na ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Podľa § 30 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

I keď žalobkyňa dokladovala svoje pomery rozhodnutím o hmotnej núdzi podľa osobitných predpisov (§ 138 ods. 2 písm. b/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), z ktorého bolo zistené, že poberá dávky a príspevky v sume 6,91 eura mesačne, bolo tiež zistené, že poberá starobný dôchodok 295,70 eura mesačne, a že je vlastníčkou rodinného domu.

Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov sú rozhodujúce najmä majetkové a sociálne pomery účastníka, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku.

Podľa názoru najvyššieho súdu starobný dôchodok žalobkyne spolu so sociálnou dávkou a majetkom, ktorý vlastní, umožňuje v preskúmvanej veci, aby súdny poplatok v sume 33 eura (položka 10 písmeno b/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako Prílohy k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov) zaplatila. Okrem toho sa najvyšší súd musel stotožniť i s názorom krajského súdu, že vzhľadom na charakter rozhodnutia, ktoré žalobou napadla, ide zo strany žalobkyne o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva.

Čo sa týka žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, o tomto od 01. januára 2012 nemôže už rozhodnúť súd (§ 372t OSP) a právnu pomoc v podobe ustanovovania advokáta zabezpečuje podľa súčasnej právnej úpravy iba Centrum právnej pomoci.

V zmysle citovaného ustanovenia § 30 OSP sú však naďalej podmienkou pre odkázanie účastníka na Centrum právnej pomoci predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov. Nakoľko v danom prípade táto podmienka splnená nebola, musel krajský súd žiadosť žalobkyne o ustanovenie zástupcu z radov advokátov zamietnuť.

Nakoľko zaplatenie súdneho poplatku v sume 33 eur podľa názoru najvyššieho súdu nemôže ohroziť životnú situáciu žalobkyne, ako aj vzhľadom na druhú kumulatívnu podmienku priznania oslobodenia od súdnych poplatkov odvolací súd podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky záverom dáva žalobkyni do pozornosti, že podľa § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony je s účinnosťou od 01. januára 2012 poskytnutie právnej pomoci možné aj v konaní pred súdom v správnom súdnictve.

Žalobkyňa sa teda môže so svojou žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci obrátiť priamo aj na Centrum právnej pomoci (www.legalaid.sk).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.